

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Daginstitutionen Sejs-Laven

2023

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

I Daginstitutionen Sejs-Laven har vi fokus på, hvordan vi kan opkvalificere kvaliteten af det pædagogiske arbejde. Opkvalificeringen tager vi flere forskellige vinkler på; vi arbejder med optimering af nyhedsbreve til forældrene, udarbejder SMTTE-modeller på udvalgt forløb eller aktivitet, optimering af det pædagogiske arbejde i form af, hvad er det for data vi indsamler og hvordan får vi evalueret. På ledelsesniveau har vi fokus på struktur, sparring og vidensdeling fra netværksmøderne og igangsættelse af Certificering af Bæredygtighed NATURLigvis – udeliv, science og bevægelse.

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

- Opkvalificering af nyhedsbreve til forældre – pædagog faglige begrundelser på, hvorfor vi arbejder som vi gør, hvilke læreplanstemaer der er i spil og opfølgning på effekten af tiltaget.
- Optimering af det pædagogiske arbejde, hvor personalet udarbejder en SMTTE-model på et fælles emne. Vi har forår og efterår særligt fokus på krop, sanser og bevægelse, motionsuge i uge 41 og på børnegrupperne.
- Vi arbejder med lege- og læringsmiljøer med fokus på, at alle børn skal være en del af et fællesskab og en del af legen. For at skabe de rette betingelser for børnenes lege- og læringsmiljøer, der indbyder til leg, medtænkes den fysiske indretning og engagerede medarbejdere, der på eget initiativ arrangerer nye lege. Medarbejderne lytter og ser børnenes interesser og ideer i forhold til at skabe og udvikle nye lege. Der er god veksling mellem børneinitierede aktiviteter og vokseninitierede aktiviteter.
- Der samles data ind på pædagogens rolle, børnegrupper, relationer, aktivitet og leg. Dataindsamling forstås som sparring, observationer og billeder. Billederne tjener to formål, dels dokumentation til forældre og dels dokumentation af hvad vi gør. Data giver samlet set et godt nuanceret og grundigt datagrundlag for evaluering og justering.
- Implementering og deling af viden fra de forskellige netværksmøder. Netværksgrupperne mødes til de kommunalt indkaldte møder samt vores egne lokale. Her ligger meget viden fra eksempelvis oplæg og erfaring fra den pædagogiske praksis, som skal formidles ud til alle børnehuse. Personalet holder oplæg

ud fra den viden, de får fra netværksmøder med konkrete eksempler til praksis og på, hvorfor er det vi har fokus på netop det hos børn. Netværksgruppen sprog holder løbende oplæg omkring de resultater, som sprogvurderingerne viser og hvad der efterfølgende skal være fokus på.

- For at opkvalificere de pædagogiske kompetencer har vi i samarbejde med VIA igangsat en certificering omkring Bæredygtighed NATURligvis – udeliv, science og bevægelse. Forløbet foregår som en aktionslæring, hvor personalet imellem kursusgangene skal arbejde med emner.

Hvad har vi i Daginstitutionen Sejs-Laven i øvrigt fokus på

SMTTE på bl.a. alle læreplanstemaer, inklusion, fødselsdag, bideri, bevægelsesuge i uge 41, forældremøde i oktober: selvhjulpethed, sprog og relationer, evaluering af børnegrupper samt lave ny SMTTE for det næste års arbejde og indsatser.

Sprogvurdering: med særlig fokus på de kommunikative strategier.

Trivselsvurdering: særlig fokus på hvilke lege- og læringsmiljøer vi skal skabe for at understøtte det enkelte barns trivsel, læring, dannelse og udvikling.

Vi har i 2022 arbejdet med det åbne dagtilbud og har i samarbejde med forældrebestyrelsen lavet rammer og principper for forældresamarbejdet og samarbejdet med lokalområdet.

I 2023 og 2024 arbejder vi med at opkvalificere det pædagogiske arbejde indenfor udeliv, natur, science og bevægelse med en vinkel på bæredygtighed, som skal munde ud i en certificering i Bæredygtighed NATURligvis – udeliv, bevægelse og science.

Det uddannede personale i institutionen vil få faglige kompetencer og praksisviden til at kunne arbejde mere kvalificeret med bæredygtighed, udeliv, bevægelse og science.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Vi arbejder i Daginstitutionen Sejs-Laven kontinuerligt med læreplanstemaerne og tager udgangspunkt i de overordnede SMTTE-modeller. Vi bruger SMTTE-modellen til de fleste tiltag og handleplaner vi udarbejder. Derudover anvender vi, de 9 H'er, aktionslæring, refleksionscirklen og relationskemaer.

Evaluering og planlægning foregår i forskellige fora alt afhængig af, hvad der skal drøftes og sættes i gang og hvem der skal være en del af drøftelsen og udformningen. Vi har netværksmøder, personalemøder, pædagogmøder, teammøder og stuemøder.

Vi har SMTTE-modeller med tiltag eller aktiviteter, som evalueres en gang om året og vi har SMTTE-modeller, hvor der laves devalueringer 2-3 gange om året. For begge gælder det, at der justeres ind efter behov for ændring. SMTTE-modellerne arbejdes der med på pædagogisk dag, personalmøder, teammøder, pædagogmøder og/eller stuemøder. Til analyse og evaluering har vi udarbejdet et evaluerings-skema.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

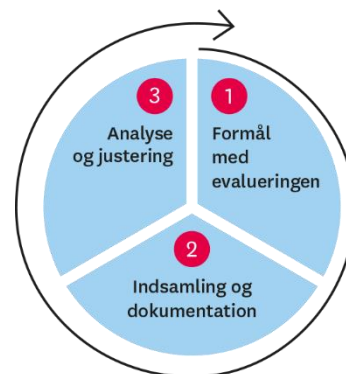
Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Der er udarbejdet SMTTE-modeller på alle læreplanstemaer samt inklusion. Disse danner grundlag for al pædagogisk arbejde i børnehuse og bruges dynamisk på stuemøder, pædagogmøder, personalemøder samt vores lokale netværksgruppemøder.

Personalet i vores lokale netværksgrupper deltager i de kommunalt indkaldte faglige netværksmøder, hvor de får oplæg og vidensdeler institutionerne imellem. Viden fra møderne deles på personalemøder.

Ledelsen samler løbende op på SMTTE-modellerne og sætter dem jævnlige på dagsordenen, således at de hele tiden bliver arbejdet med samt justeret i den pædagogiske praksis.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Vi arbejder særligt med overgange og opstart af nye børn i børnehaven.

Formålet er at skabe en glidende overgang fra vuggestue, dagpleje eller hjemmet til børnehaven, hvor børnene føler sig trygge, skaber relationer og får en tilknytning til børnehaven.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi bruger data fra de efterfølgende samtaler og dialoger vi har med forældrene omkring, hvordan de oplever opstart og indkøring.

Data er målrettet med fokus på, hvordan forældre og pædagoger oplever barnets trivsel og udvikling.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljø's betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Forældrene giver udtryk for, at de sætter pris på dialogen omkring opstarten af deres barn. Det viser, at det er vigtigt at have en dialog omkring barnets opstart og hvordan barnet trives.

De fleste forældrene tilkendegiver, at de er glade for den måde vi møder barnet på og den tilgang vi har.

Enkelte forældre oplever, at de har manglet "voksne" ved aflevering om morgenen og hjælp til, hvordan barnet får sagt farvel.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringsskemaet.

De indsamlede data har gjort, at vi har justeret i vores procedurer for opstart af børn i børnehaverne.

Et eksempel herpå; I tilfælde, hvor forældre har brug for at der er personale, som ser barnet og skaber en kontakt, er der en opmærksomhed og justering af, hvordan de voksne tager imod og får skabt en kontakt til barn og forældre, samt hjælper med at sige farvel.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Bestyrelsen inddrages i evalueringen på bestyrelsesmøde, hvor Bestyrelsen tager udgangspunkt i det udkast, som vi har lavet i Daginstitutionen Sejs-Laven.

Derudover er bestyrelsen med til at evaluere principper og rammer for forældresamarbejde og inddragelse af lokalsamfundet.

Forældrebestyrelsen har særligt evalueret forældresamarbejdet med fokus på rammer og handlinger og har taget udgangspunkt i nedenstående spørgsmål:

1. Hvor, hvornår og hvordan oplever vi bedst sammen i hverdagen?

Forældrene oplever at, den daglig opdatering på aula, nyhedsbreve, billeder, generel info og årshjul fungerer rigtig godt. Der er en åben kommunikation om det, som formidles i form af billeder og informationer. Nøgttern og observationsdrevet info fra personalet med korte budskaber mundtligt, som er bevis på, at der har været en interaktion med børnene og det skaber grobund for udviklende samtale imellem barn og forældre

Forældrene oplever, at samarbejdet er gensidigt og forældrene stiller de nysgerrige spørgsmål.

2. Hvornår oplever I at forældresamarbejdet fungerer bedst i hverdagen?

Forældrene oplever at hente og bringe situationer fungerer rigtig godt, der er altid åbne arme og frie hænder. Børn og forældre føler sig velkomne og set, når de kommer ind i børnehuset og der tages højde for individuelle behov.

Personalet har en rationel tilgang til konflikter og konfliktmiljøer, som er løsningsorienteret. Er der misforståelser, bliver de løst godt og fordomsfrit.

Personalet opleves som handlekraftigt bl.a. ved brug af inklusionspædagog. Gode til at overbringe vanskelige budskaber. Der er en gensidig forventningsafstemning, hvor der er åbenhed, fleksibilitet, gensidig respekt, pædagoger er ydmyge og lyttende.

Forældrene oplever at der et stort samarbejde forældrene imellem.

3: Hvad er forældrenes rolle/ansvar i forældresamarbejdet?

Forældre svarer på dette, at det er vigtigt at møde pædagoger med åbent sind og tro på deres faglighed.

Spørge nysgerrigt ind om f.eks. hvorfor har I valgt at gøre som I gør?

Forældrene skal prioritere samarbejdet, tilgå det med et åbent sind, være åben og nysgerrig og tør indgå et samarbejde om deres barn. Den gode dialog hjælper til det gode samarbejde.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi er i gang med en certificering Bæredygtighed NATURLigvis – udeliv, bevægelse og science. Det er vi fordi natur, udeliv og bevægelse er en vigtig del af hverdagen og giver børnene legemuligheder og oplevelser i og med naturen, hvor de får mulighed for at få kropslige udfordringer og lære sig selv og naturen at kende.

Vi vil i Daginstitution Sejs-Laven give alle børn mulighed for at opleve naturen som et rum for bevægelse, sansning, leg, læring, udvikling, dannelse og oplevelser. Vi vil skabe lege- og læringsmiljøer, som understøtter science, nysgerrighed og undersøgelse af naturen og have fokus på, hvordan vi kan arbejde med bæredygtighed i børnehøjde.

Vi tager udgangspunkt i et læringssyn, der aktivt inddrager børnenes viden og forståelse af naturen og hvor vi imødekommer børnenes undren og spørgsmål.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi arbejder i 2023 med følgende udviklingspunkter for at fremme indsamling af data og evalueringskulturen:

1) Optimering af dataindsamling og evalueringskultur

For at undersøge hvordan medarbejderne laver dataindsamling og arbejder med evaluering, har ledelsen lavet et spørgeskema og samlet op på besvarelsene. Undersøgelsen viste, at der er områder, hvor der arbejdes mere med dataindsamling og hvor disse bruges ind i en sammenhæng med børnenes læring, udvikling og trivsel. Det er eksempelvis, når der laves sprogvurdering og trivselsvurdering eller til forældre-samtale. Her samler personalet op på resultater og laver handleplaner på aktivitet, børn eller børne-gruppe.

Vi vil i ledelsen forsætte med at rammesætte tid til at medarbejderne kan arbejde med at evaluere dataindsamlingen og i hvilket fora analyse og drøftelsen foregår i.

2) Aktivering af faglig viden

I Daginstitutionen Sejs-Laven arbejder vi aktivt med at dele faglig viden og udveksle erfaringer. Vi vil gerne optimere den måde, hvorpå vi arbejder med at udbrede den faglige viden, som personalet har på tværs af børnehuse. Vi har lokale netværksgrupper indenfor de seks læreplanemaer og herudover et pædagogisk udvalg.

Vi har i ledelsen lavet et årshjul for netværksmøder og for hvornår de enkelte netværksgrupper skal lave oplæg, vidensdeling og drøftelse med de øvrige medarbejdere. På netværksmøder deltager daglig leder og der laves dagsorden og skrives referat. Derudover sætter vi på skifte netværksgrupperne på dagsorden til personalemøde.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi har revideret den pædagogiske læreplan på følgende områder:

Nye tiltag for lege- og læringsmiljøer

Certificering Bæredygtighed NATURligvis – udeliv, bevægelse og science.

Vi vil i Daginstitutionen Sejs-Laven give alle børn mulighed for at opleve naturen som et rum for bevægelse, sansning, leg, læring, udvikling, dannelse og oplevelser. Vi vil skabe lege- og læringsmiljøer, som understøtter science, nysgerrighed og undersøgelse af naturen og have fokus på hvordan vi kan arbejde med bæredygtighed i børnehøjde.

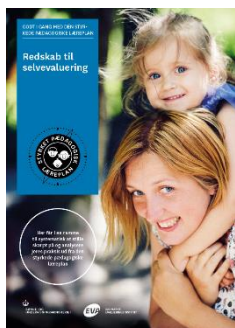
Nye tiltag for samarbejde med forældre og lokalmiljø

Der er i samarbejde med forældrebestyrelsen udarbejdet rammer og principper for samarbejdet med forældre og lokalmiljøet.

Vi vil fortsat have fokus på vores dataindsamling og evalueringskultur.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC